

følger jo dog ingenlunde, at Teorien ikke ogsaa paa dette Punkt, nemlig ved den Kunst at opdrage Børn, har sin meget store Betydning. Jeg vil ende med at sige, at vel er det sandt — det er en gammel Sætning — at „et er et Søfort at forstaa, et andet Skib at føre“; men alligevel er det godt for en Skibsfører at kunne forstaa Søfortet.

Bjørnbak: Jeg er ingenlunde nogen Modstander af, at de Folk, som skulle arbejde i Statens Tjeneste og da særlig ogsaa paa et saadant Omraade som det, vi her omhandle i Dag, ere saaledes lønede, at de ikke skulle arbejde under Næringsjorens haarde Tryk, og derfor vil jeg egentlig talt gerne være med til at stille alle Lærerne, hvad enten de saa virke i en Del af Skolevæsenet eller i en anden, under saa gunstige økonomiske Vilkaar som muligt; men det synes næsten som om det, at man i dette Tilfælde, hvor man forhøjer Seminarierlærernes Lønninger og stiller dem gunstigere, venter at forbedre de daarligere Forhold ved Undervisningen eller i høj Grad forandre dem. Naar man mener, at det, at man gav dem noget mere i Løn, skulde hjælpe til, at Seminarierne skulde komme bedre forberedte fra Seminarierne, tror jeg dog ikke, at dette Middel vil have den tilsigtede Virkning. Jeg kunde derfor have megen lyst til — og det var særligt derfor, jeg tog Ordet — at anbefale, at man tog det hele Seminarispørgsmaal og Seminarierundervisningen under nøje Overvejelse, saaledes at man i den Henseende stillede sig paa en lignende Maade, som man har gjort med Hensyn til de lærde Skoler. Der er et Medlem her bagved, som siger: Gud fri os vel! Man har dog ikke været bange for at tage hele Undervisningsspørgsmaalet ved de lærde Skoler under Overvejelse, og det har jo igen ledet til en meget grundig Overvejelse af hele dette Spørgsmaal oppe i det andet Ting, hvorfor skulde man saa med Hensyn til Ordningen af Undervisningen ved Seminarierne sige: Gud fri os vel! Jeg tror nok, at Tiden kunde være kommen til, at man tog dette Spørgsmaal under Overvejelse. Særlig naar man ser hen til det Forhold, som nu har været omtalt af alle dem, der have haft Ordet i denne Sag, nemlig til Udfaldet af Eksamen sidste Sommer, synes jeg, at der er al mulig Anledning til netop at tage hele Undervisningsspørgsmaalet under grundig Overvejelse. Samtidig dermed kunde man jo saa tage Spørgsmaalet om Lærernes Lønninger op; det vilde jo saa sin naturlige Plads her. Det kan jo dog ikke nægtes, at det Resultat,

der fremkom af Eksamen sidste Sommer, taler ret alvorlig til alle, som interessere sig for denne Undervisning. Jeg mener nu, at det gennem Diskussionen mellem den højtærede Minister og de Medlemmer, der have haft Ordet, er konstateret, at det er Eksamenkommissionen, som uden mindste Varsel paa en aldeles hensynsløs Maade har grebet ind i de unge Menneskers Skæbne for derigennem at give Seminarierne en Lære med Hensyn til, hvorledes de maa gribe deres Undervisning an. Men det er ikke denne Maade, man skal gøre dette paa. Man maa sige til de forskellige Lærestifter, enten de ere offentlige eller private: her er det Minimum, som vi forlange, og dette Minimum kræve vi strengt, Eksamenkommissionen fordrer af dem, der skal kunne bestaa Eksamen, at de skulle kunne tilfredsstille denne Fordring til et Minimum af Kundskaber. Dette maa man sige i saa god Tid, at de vedkommende kunne rette sig derefter og indrette deres Undervisning paa at tilfredsstille disse Krav. Skal der derfor ske nogen Forandring, det være sig i den ene eller anden Retning, maa dette komme frem i Tide, og det maa efter min Mening helst komme frem gennem en virkelig grundig Overvejelse af vore Seminarierforhold her i Landet, saaledes at man uarbejder en fuldstændig ny Ordning af dem og tager under Overvejelse, hvorledes Undervisningen skal ledes, og hvilke Krav der skulle stilles til Eksamen. Man kan ikke overlade til en Eksamenkommission, at den saaledes efter nogle Forhandlinger, den har ført, ved hvilke langt fra ikke alle Medlemmer af den vare enige i, at det var retfærdigt og rimeligt at stille disse Krav, kommer med saadanne Krav aldeles uden Varsel og aldeles uforberedt. Naar man kom til en saadan samlet Overvejelse, vilde jo selvfølgelig ogsaa de Bemærkninger, som det ærede Medlem for Bejle Amts 2den Valgkreds (Berg) og den højtærede Kultusminister vekslede, komme til Overvejelse, nemlig hvorledes Pædagogikken skal stilles. Naar imidlertid den højtærede Kultusminister siger: Ja, nu er den Skade sket, nu ere de Mennesker faldne, og man har tilføjet dem et stort pekuniært Tab, men nu har Lærestifterne faaet Oplysning om, hvilke Fordringer der stilles, og hvad de have at rette sig efter, saa vil jeg protestere mod denne Udtalelse af den højtærede Kultusminister. Lærestifterne vide efter den sidste Eksamen aldeles ikke, hvad de have at rette sig efter. Man siger nok, at det er Pædagogikken. Nej, paa ingen Maade, det er aldeles ikke det, at man har stillet store Fordringer til Pædagogikken. Jeg har over-